

ZGODNJA DANICA.

KATOLISK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrtert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVIII.

V Ljubljani, 9. prosenca 1885.

List 2.

JAKOB,

po usmiljenji Božjem in apost. sedeža milosti
knjazoškof Ljubljanski,

*vsem vernim svoje škofije pozdrav in blagoslov od Gospoda
in Izveličarja našega Jezusa Kristusa!*

(Konec.)

Preljubi v Gospodu! ako sedaj premišlujem, kako ste popolnoma lastnina Božja že po stvarjenji; in koliko bolj še lastnina Božja zavoljo tega, ker se je toliko trudil za vas, in vaše izveličanje, ako vidim, kako je v versto vseh pripomočkov, katerih se je posluževal, naj bi vam milost izveličanja naklonil, tudi mene vpletel; ako premišlujem, kako vas zares kakor vpisane nosi v svojih rokah, in vas varuje kakor punčico svojega očesa (5. Moz. 32, 10), tedaj, preljubi v Gospodu! me ta misel navdaja s tolažbo, in molim in upam v Boga, da ne bode pustil, da bi zavoljo mene vaše izveličanje hiral, za katero je vendar toliko storil. Saj me ni postavil za škofa zavoljo mene, temuč zavoljo vas; in saj to ne zadeva nikakor le mene samega, temuč zadeva vas, toliko tisoč duš; zadeva predrago kri Jezusa Kristusa, ki je za te duše tekla; zadeva čast Božjo, ker hoče Bog v vas in po vas poveličan biti, ter vam je za to vdahnil življenje. Da, upam v Boga Očeta, ki je iz ničesar obudil ta prekrasni svet, in kateri more tudi iz kamenja obuditi sinove Abrahamove. (Luk. 3, 8.) Upam, da bode iz ljubezni do svojega Božjega Sina in iz ljubezni do vas tudi meni vstvaril vse one lastnosti in podelil one darove, katerih potrebujem, da svojo težko službo opravljam v vaše izveličanje. — Upam v Boga Sina, v nevstvarjeno modrost, da v svoji ljubezni do vas, katero vam je že na sv. križu tako velikodušno skazal, ter jo vedno vam skazuje, da je tudi sedaj ne bode hotel kratiti, in mi bode tedaj dal vse prav spoznati in hoteti, kar je vam v izveličanje. — Upam v Boga sv. Duha, posvečevalca vaših duš, ki v vas prebiva, in čegar tempelj ste, on bode v tej ljubezni do vas, kakor aposteljne, tako tudi mene, njihovega nevrednega naslednika, napolnil z močjo od zgoraj ter me učil vsega in mi vse razodel, kar naj vam povem (Jan. 14, 6), da edino potrebnega ne zgubite izpred očíj. — Upam v Devico Marijo, mater

Jezusovo in vašo mater, ki vas je toliko ljubila, da tudi ona svojemu edinorojenemu Sinu ni prizaneala, temuč ga tudi dala v preterpko smert na križu. V njo upam, da bode prav zarad te svoje materne ljubezni do vas tudi meni pomagala in me učila, ljubezen do njenega Božjega Sina v vaših srcih vedno varovati in vas ogrevati, da ga posnemate. — Upam v sv. Jožefa, rednika Jezusovega in posebnega varha vaše dežele, da bode v svoji skerbi za vas in vašo deželo tudi mene, novega prišleca, vzel pod svoje varstvo in mi pomagal vas tako voditi, da tega, kar je bilo njemu najdražje na zemlji, da Jezusa in Marije nikdar ne zgubite, temuč ste in ostanete živi udje sv. družine. — Upam v vaše angelje varhe, katerim vas je Bog izročil, da za vas skerbé in vas varujejo. Upam v vse svetnike in svetnice Božje, ki že sedaj uživajo sad odrešenja po Jezusu Kristusu, in katerih bratje in sestre ste; zlasti pa v tiste, katerim dolguje vaša dežela luč sv. vere in milost kersčanskega življenja. Od vseh teh upam pomoči in podpore, da morem tudi vam pomagati v vaših borbah, in vašem trudu po zedinjenji z Jezusom.

Vse to, preljubi v Gospodu! upam in si prosim od Boga; upam to zavoljo vas, vsled preobilne ljubezni, katero vam je skazal. To svojo ljubezen bode zavoljo vas tudi na-me raztegnil; in to je moja tolažba sedaj, ko nastopam svojo težavno službo.

Toda to ni moja edina tolažba, ne, še drugo imam, in ta ste vi! Da, vi sami, preljubi v Gospodu! Komaj se je razglasilo, da postanem vaš škof, so mi že od raznih strani hvalili vašo odkritoserčno pobožnost, vašo zvesto vernost. Isto sem pozneje slišal od visoke strani. In slednjič blagovolilo je celo veličanstvo našega cesarja mi reči: „Kranjsko ljudstvo je dobro ljudstvo.“ Predragi v Gospodu! Ako je tedaj vse res takó — in nimam vzroka o tem dvomiti — bi mi to ne bilo tudi tolažba v sredi težav, ktere dandanes škofa bolj ali manj vedno zadevajo? Da, gotovo! ker če ste zares kersčansko-verní, zares pobožni iz vere, tedaj pred vsem ne bode te pozabili glavne resnice kersčanske vere, da ste od Boga, pa tudi k Bogu namenjeni, in toraj bode te skerbé vaše življenje vselej tako vravnati, da vas tudi zares vodi k Bogu. Tedaj se ne bode te iz hvaležne ljubezni, do Boga ničesar bolj vestno varovali, kakor da bi se le ena kaplja kervi Kristusove pri vas zgubila. Tedaj se bode te tudi z neprelomljivo zvestobo deržali njegove sv.

cerkve, katero je pridobil s svojo kervjo (Ap. dj. 20, 28), in po kateri vam daje pritekati milosti svojega odrešenja. Prav posebno pa bodete kot zvesti sinovi te njegove cerkve v svojem škofu najprej to videli, kar vam mora biti: poslanca Božjega, ki prihaja k vam v imenu Gospodovem! In ako vam je poslanec Božji, bodete tudi — ne gledé na njegovo osebo, temuž iz spoštovanja do Boga, ki ga vam pošlje — pokorno sprejeli poročilo, katero vam ima kot poslanec Božji, znanjevati; odpirali bodete svoja serca veri, katero vam ima pridigovati, zapovedim, katerih izpolnitev ima v imenu Božjem in sv. vere od vas tirjati. Spominjaje se besed Gospodovih, ktere je govoril svojim apostelnom: „kdor vas zaničuje, mene zaničuje, kdor pa mene zaničuje, zaničuje njega, kateri me je poslal“ (Luk. 10, 16), bodete sprejeli to poročilo z otroško pokorščino in s ponižnim srcem tudi tedaj, ko bi se vam znabiti ne zdelo prijetno, kadar ni po godu čutom in ne šegeče ušes. (II. Tim. 4, 3.)

Da, vse to bodete storili, če ste resnično pobožni in terdno prepričani otroci matere cerkve, ki verskih resnic in nauk ne poslušajo samo, temuž jih tudi spolnujejo. In prav to, ker upam, da take v vas najdemo, mi ni premala tolažba, ko prevzamem težko breme, katero se mi je naložilo. Res je sicer, da nisem otrok vaše dežele in da doslej nisem bil v versti blagih in izverstnih duhovnikov vaše škofije; a ktere dežele lastni sinovi so bili apostelnji, ko so bili iz Judeje odposlani po celem svetu oznanjevati poročilo o izveličanji? Ne, ne, vem, da vaše versko prepričanje ne preneha kraj vaše dežele, in ne skerbi me po vsem tem, kakor ste me do sedaj sprejeli, da bi se mi vtegnilo pri vas go-diti, kakor Jožefu in Mariji v Betlehemu, ter bi jaz zato, ker sem tujec, terkal in terkal na vrata vašega serca, pa bi se mi le ne odperla. Ne bojim se, da bi se tudi meni primerilo, kakor Gospodu Jezusu Kristusu, o katerem nam pové apostelj, da ga niti njegovi niso sprejeli. (Jan. 1, 11.) Ne bojim se tega, kajti pred vsem ste katoličani, kateri s klicem: „Oče naš“ Gospoda Boga vsaki dan kot očeta vseh ljudij pozdravljate in toraj vsacega človeka, kdor in od koderkoli si bodi, kot brata v Kristusu sprejmete; ste katoličani, in ste toraj, kot razsvetljeni v sv. veri, slekli starega človeka in oblekli „novega, ki se ponovi v spoznanji po podobi tistega, ki ga je vstvaril; kjer ni ne divjaka ne skita, ne sužnjega ne prostega, ampak vse in vsem — Kristus“ (Kološ. 3, 11.)

Pokrepčan s to tolažbo, katero zajemam pred vsem od tod, da je Božja stvar, katero moram pri vas zastopati, katero potem tudi nahajam v vaše veri in vašem mišljenji, vas tedaj sprejemem kot ljubezni Božje najdražjo zastavo, ki se mi je mogla izročiti. Ne sprejemem vas pa, da bi ta dragoceni zaklad mirno puščal v svojih slabih rokah, temuž koj v začetku želim ga tam shraniti, kjer bodete živi in mrtvi, za čas in za večnost najboljše zavarovani; tam, kjer nahajate najgotovjšo pomoč, si prilastiti sad odrešenja, katero nam je po Jezusu Kristusu, da tako vredno živite po svojem nadnaravnem poklicu, za ktere ste vstvarjeni; shranim vas v Božje serce Jezusovo in v najčistejše serce Marijino. To je serce tistega, kateri pač zares vé pomilovati naše slabosti, ker je hotel sam na sebi vse skusiti, enako z nami, edino le greh izvzeti. (Hebr. 4, 15.) Je dalje serce taisto, katero večlovečni Sin Božji sam ljubi in časti kot serce svoje matere, katero, akoravno prevzvišeno, vendar tudi nam ubogim in grešnim človeškim otrokom naproti bje z neomejeno materno ljubeznijo. K tema presvetima viroma vse milosti, k temu dvojnemu prestolu usmiljenja in uslišanja, položim vas in sebe. Večje ljubezni do Boga ne najdemo nikjer, kot v obojem tem presvetem sercu, zato pa tudi nikjer večje ljubezni do nas, nikjer

večje moči, nam pomagati. Pri teh svetiščih se hočemo tedaj vsaki dan v duhu zbrati, tam vsaki dan kot udje ene in taiste Božje družine drug za drugega moliti in tamkej si zajemati luči in moči, serčnosti in potepeljivosti za svoje tukajšnje potovanje, dokler se po pravem vojskovanji enkrat ne snidemo in ne prejmemo iz rok Gospodovih krone pravičnosti in plačila zmagovitih v poklicu Božjem od zgoraj v Kristusu Jezusu. (Fil. 3, 14.) K temu naj nam pomaga blagoslov vsemogočnega Boga, Očeta, Sina in sv. Duha. Amen.

Dano v Ljubljani tretjo adventno nedeljo 14. decembra 1884.

JAKOB,

knezoškof.

Nektere ovetke za novo leto 1885.

Prikazala se je milost
Bogá Zveličarja našega.
Tit. 2, 11.

„Prikazala se je milost od Bogá našega Zveličarja“ — in sicer za nas s tem, da smo novo leto 1885 doživeli. Ta milost pa, pravi sv. Pavel, „nas učí, da se odpovejmo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno, pravično in bogaboječe živimo na tem svetu. (Tit. 2.) Potem bomo smeli z veselím upom pričakovati častitljivega prihoda vélikega Boga in Zveličarja našega Jezusa Kristusa.“ (Tit. 2.) To nam zatrjuje list sv. ap. Pavla do Tita. Sv. evangelij novega leta pa nam daje izgled telesnega zatajevanja v Jezusovem obrezovanji. (Luk. 2.)

Naše serce je kakor majhna hiša, katero moramo očediti in v najlepši red djati, da bo v novem letu mogel Jezus v tej hiši stanovati. Naše serce je kakor vert, ktere ga moramo ternja otrebiti, obrezati in z lepimi cveticami obsaditi, da ga bo v novem letu Jezus, nebeški Gospod, z veseljem hodil obiskovat. Ostanimo pri tej zadnji misli in premislimo nektere cvetlice, ktere moramo pred drugimi zasaditi v vert svojega serca, da bo naše serce vredno Jezusovega obiskovanja. Ktere so te cvetlice? To želim le v kratkem naznaniti blagim čitateljem.

1. Prva cvetlica, ki si jo moraš v serce zasaditi, da bo Jezus mogel v njem prebivati v novem letu, je ponižnost. Ponižnost je podlaga vsih družih čednost, kakor je perst in njiva podlaga za sétev: brez njive nimaš kam semena vsejati, brez ponižnosti nimaš kam družih čednosti zasadi. „Kdor se ponižuje, bo povišan, kdor pa se povišuje, bo ponižan.“ Ponižnost je vijolica, ki na tihem raste, ne skazuje svoje lepe dišave, ne svojega lepega cvetja, ne svoje zdravilne moči, dasi vse to ima. Ponižni človek spozná, da vse dušne in telesne prednosti ima zgoli od Boga, in se zato z nobeno ne baha in ne ponaša, ker vé, da darovi so Božje dobrote, in kakor mu jih je Bog dal, tako mu jih tudi v trenutku lahko odvzame. Sv. Tomaž Kemp. pravi: „To je najvišji in najpotrebniši nauk, pravo spoznanje in zaničevanje samega sebe. Sam do sebe nič ne deržati, in od družih vedno dobro in visoko misliti, to je velika modrost in popolzamost. Vsi smo slabi, ti pa nikogar ne ceni slabšega memo samega sebe.“ (Lib. I. c. 3.) In o učnih, ki se tako radi z učenostjo ponašajo, pravi ravno ta svetnik: „Bolji gotovo je ponižen kmet, ki Bogú služi, kakor pa prevzetan modrijan, ki sam sebe zanemari in nebesni ték premišljuje. (Lib. I. c.)

Vijolica na skrivnem, v gošavi, v senci raste, in ponižnost ima tri stopinje: prva stopinja, ako človek sam od sebe slabo misli; druga: ako človek rad sprejme, da drugi slabo od njega mislijo; tretja: ako želí in iše,

da bi ga drugi zaničevali. Kadar je zveličani Leonardo Porto Mavricijo sam od sebe govoril, je iskal drugim malovredno mišljenje do sebe obuditi. Ako mu je drugi kaj ugovarjal, mu je odgovoril: „Res, prav imaš brat; storil bom, kar si me opomnil.“ Tudi je rekel: „En lot zaničevanja in osramotenja samega sebe je več vreden, kakor cent časti, hvale in všečnosti tega goljufjivega sveta.“

2. Druga cvetlica, ki si jo ob novem letu vsadi v serce, bodi „dobra misel“, ki nam naj pomeni „dobro voljo“, kakor so jo angelji oznanovali ob Gospodovem rojstvu, rekoč: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ „Dobra misel“ je cvetka, ki ima prav prijeten duh; pa ta cvetlica je priprosta, rase bolj v gorah, na samoti, je toraj brez visokih misel in prevzetnosti in rada pripusti drugim cvetlicam zale verte, gosposke dvorane in okinčevanja. Taki je tudi človek, ki je dobre volje, — enak pastircem ob Betlehemu, ki niso iskali bogastva, hvale, imenitnosti; vse to so drugim privošili in prepustili; zato se jim je pa Zveličar razodeti dal, precej ko je na svet prišel, mir jim je prinesel.

„Dobri misli“ je nasprotna „hudi misel“, ki se je vari kakor hude zveri. Ta huda misel se zlasti rada kaže v zavidnosti, nevošljivosti. Ako te tebe, kristjan, hudi duh zavidnosti terpinči, se mu moraš ustaviti in vrata mu pokazati; če ne, boš mir zgubil. Zavidnega rade obhajajo hude misli, ki so iz pekla domá, češ: ta in ta je taki hudobnež, nič vreden, zatiravec bližnjega, ne mara za spoved, sv. mašo, itd.; pa se mu vender dobro godí in vsega dosti ima: jest pa, ki saj Bogu služim, sem vender taki revež, zaveržen in zaničevan! Ali pa tudi: ta le tam veljá za pobožao osebo; pa je zgoli hinavka; ali je to po pravici? — Tudi se nikar ne pritožuj, da bi rekel: ta in ta nič ne dela, nič ne vé in ne zná, pa dobí bogato službo; jest ki sem v vsem izurjen, pa ne dobím nič! itd. Takim skušnjavam se ne daj zapeljati! Časne dobrote velikrat niso dobrote, ampak velika nevarnost. Mnogi izgledi nas učijo, v kako grozne reči se zapletajo taki, ki imajo veliko posvetnih dobrot, ali pa si jih iščejo pridobiti. Verjémi, da noben človek ni bolj nesrečen kakor tisti, ki si sreče išče le v časnih dobrotah.

Pastirji ob Betlehemu niso bili kdo vé kakošni bogatini, ali nacifrani gospodje; pa so bili vedno bolj srečni od Heroda, kateri — dasiravno v škerlatu oblečen in z denarom obsut — pa mirú ni imel v sercu, ravno ker je bil nevošljivec in Kralju nebés in zemlje častí ni privošil, ter so ga červi ujedli nazadnje. Ako to prav premisliš, kristjan, boš pri „dobri volji ostal“, „dobra misel“ cvetlica tibo cvetla v sercu; tvoje serce bo vse vsem privošilo, sam pa boš najbolj srečen, ker boš zadovoljen.

3. Tretja cvetlica, ki jo moraš precej v začetku novega leta v serce vsaditi, je lilija. Lilija je posebna cvetlica, ki silno sloví po vsem svetu. Ne vé, kakošen človek bi mogel biti, da bi ne imel do lilije nekega posebnega spoštovanja; zakaj lilija je podoba snage in čistosti. Čiste duše se primerjajo z lilijami. Gotovo so marsikteri izmed vas sami brali ali saj slišali, da marsikteri svetniki ali svetnice so bili tako modri, čisti in sramožljivi, da je bilo dosti, ako jih je človek le pogledal, ali se pozneje nanje spomnil, ter je bil nesposobnih skušnjav rešen. Misli si, da Jezusu samemu v najsvetejše deviško Serce gledaš in beri v tem Sercu globoki stud, ki ga ima zoper vse nečistnike in nečistnice. Beri pa v ravno tem Sercu tudi živo ljubezen, katero ima do Kraljice Device, svoje deviške Matere, do nedolžnega sv. Jožefa, do čistega aposteljna sv. Janeza evang. Cvetlica čistost daje vsem

čednostim in sicer človeškim djanjem nekako posebno lepoto in častitljivo sijanje. Pojasni naj vam to naslednja prilika:

Jutranja in večerna zarija z višave doli, bi djal, vse pozlati, kamor koli zadéne, kar obsije. Taka zarija je čistost, ona obseva vse tvoje moči in občutke, vse tvoje misli in dela. Ne dá se zato popisati, koliko so keršanski mladenči, bogoljubne device storili, da so se čistoste ohranili. Mnogi so bežali z naglico jelenov in sern pred skušnjavo: mnogi se silovito zatirali, postili, premagovali se; mnogi življenje darovali v najstrašnejših mukah; nektore device — tudi v najnovejših časih o vojskah — so se dale zazidati v tesne prostore, da bi divjaškim vojakom ne prišle v oblast, ter da bi najlepši čednost neomadežano ohranile. Vsi pa so se Mariji D. za pomoč priporočevali. Sv. Magdalena Pačiška je bila o neki priliki silno hudo terpinčena od nečistih skušnjav. Zapre se pa v samotno sobico in med gostimi solzami Marijo prosi, naj jo vender močno stori, da bo brez škode svoje serčne čistosti skušnjave premagovala. Ko je tako molila, se ji prikaže Marija in jo zagotovi, da v vseh skušnjavah, ktere je preterpela zoper to čednost, ni nikoli Boga razžalila, temuč nasproti, da je s svojo pogumno borbo dosegla popolnoma zmago; zaterdila pa ji je, da v prihodnje bo rešena vseh skušnjav zoper to čednost. Tako se je tudi res zgodilo: v vsem svojem življenji ni bila nikoli več skušana zoper čistost. Pa še več, v znamenje, kako čista je bila pred Božjim obličjem, je njeno truplo dajalo tako prijeten duh od sebe, da niso vedeli s čim primerjati to blago dešilo. Tudi obleka, katero je nosila, je bila napolnjena s tem prelepim duhom. Lejte tedaj, kako dobro je zoper skušnjave Mariji se priporočati.

To pa tudi za take, ki so že v pregrehah. Neki mladeneč je bil v tujih deželah pohujšan ter je postal nečistnik. Ostudna navada se mu je bila tako globoko vkoreninila, da se mu je nemogoče zdelo jo zapustiti. Če tudi se je pogosto spovedoval, se je vender le spet v greh povračal. Poslednjič mu spovednik namesto vse druge pokore naloži, da naj si Marijo izvoli za svojo gospodovavko in mater in naj vsako jutro po angeljevem češenji še izreče molitev: „O moja gospá in Mati Marija, v znamenje svoje zvestobe in podločnosti Tebi darujem ta dan. Tebi dam svoje oči, svoje ušesa in svoj jezik, svoje serce in samega sebe s telesom in z dušo; tako sem tedaj ves tvoj; vari in brani me toraj kakor svojo lastnino! To molitev je imel ponavljati zvečer in trikrat zemljo poljubiti. Kolikokrat po dnevi ali po noči bi ga mesena skušnjava obhajala, mu je bilo zdajci zdihniti: „O Marija, moja Gospá! spomni se, da sem tvoj, brani me kakor svojo lastnino! — Mladeneč je ta svet poslušal, in spremenil se je res tako, da je bilo njegovo življenje podobno angeljakemu življenju. S privoljenjem tega mladenča je bila ta dogdba v neki pridigi razglašena, in več jih je z ravno tem pomočkom doseglo posebno pomoč; med drugimi vojašk častnik, ki je živel poprej dolgo časa v pregrešni zavezi. La-tá se je — že spreobrnjen — pozneje hotel v bližnjo priložnost ter v nevarnost greha se podati. Na vratih pa ga sveti strah prešine, in berzo zakliče Marijo, svojo brambo: „Pomagaj mi, moja varhinja, skušnjava me napada! in kakor nevidna roka ga je ustavila in zavernila domú. — Kmalo potem pride še druga mati k omenjenemu pridigarju in je z veliko hvaležnostjo naznanila, da je on njenega sina iz hudobe spremenil v angelja.

Zdaj tedaj veste, kateri ste v čem zapleteni, kaj vam je stcriti, da se iz hudobnih duhov v angelje spremenite ter si cvetlice čistost zasadite v serce: Mariji se z dušo in s telesom zročite, nji se darujte, in kličite k

nji: „O moja Gospá in Mati Marija! V znamenje svoje zvestobe in pobožnosti tebi darujem ta dan, darujem Ti svoje oči, ušesa, jezik, serce in samega sebe popolnoma; tako sem tedaj ta dan popolnoma Tvoj, brani in vari me toraj, kakor svojo lastnino!“

4. Četerta cvetlica, ki si jo za novo leto v serce vsadi, je rumena zlatica. Le-tá ne potrebuje veliko streežbe ali gnojnine, raste kjer si bodi pri potu in veselo cvete. Ta zlatica tvoja bodi častitljiva tréznost in zmérnost. Treznost je sestra in tovaršica vsih čednost; zakaj treznost ne zadeva samo jedi in pijače, temveč rezteza se na vse nagnjenja in poželjenja, zato trezen človek malokrat zabrede v velike pregrehe, pa tudi ne lahko v veliko pomanjkanje. Kjer zmerna previdnost gospoduje, tam niso odperete vrata jezi, ktera je vzrok tolikih nesrečnih pretérov in pobojev in najmočnejši ljudi v ječe dervi, ker so v jezi človeško kri prelivali ali pa druge velike pregrehe počenjali. Zmérnost ne hlepí po velikem premoženju, zato ne zajde v lakomnost in ne sega po tujem blagu. Ena današnjih nesreč je, ker bogatini preveč nase grabijo, netrezní reveži pa so jim zavidljivi in bi radi v nezmernosti sami pognali, kar uni preveč imajo. Pervi velikrat nič vere nimajo, drugi jo pa v pijači in pregrehah utopé. Tako so oboji nesrečni, ker nezmerna lenoba in zapravljivost bi rada svet prekucnila, da bi si rovarji to prilastili in napravili, kar so si drugi nagrabili.

V nekih starih bukvah se bere, da zmernost je izmed najboljših čednost, ki jih je kdaj svet pridobil. Brezmera v jedi in pijači pa dela veliko škodo; zakaj na tisuče je ljudi, ki so tako zaverženi na duši in na telesu, da jim ni več ne svetovati in ne pomagati, ker vse po gerlu poženejo, kar imajo, in tudi kar nimajo — za kar namreč družega oslepajo. Perva pot pri taci je v kerčmo, in ko tam vse zapravi, je druga pot k beračenju, in tretja k tatvini ali goljufiji, četerta na Žabjek ali celo na Grad. Vsega vir je lenoba in netreznost. O praznikih in o nedeljah dopoldne kladvo bije, šivanka šviga, štacuna odperta stoji; popoldne pa po vsih kerčmah šumi, o poletnem času tudi v Šiški, pri Savi in drugod po okolici. Tako gre zaslužek v nič in družina v revšino, ker se zaverže božji blagoslov. Mladim postopačem žganje zmeša pamet, uzame jim moč, da poslednjič niso za družega, kakor za nadlego ljudem, velikokrat s tatvino in celo z ropom. In konec? Sami ste marsiktere poznali, ki so po tacihi potih hodili. Mnogi storé konec na potu, v vodi, v poboju, ali kjer si bodi — brez spovedi in odveze, brez luči in Boga. Zato po pravici pravi neki pisavec: Veliko tisuč grehov izvira iz netreznih ust, od nezmernega jestva in prepitja in od nezmernih besedi, kar bise sicer ne godilo. Nezmernost človeka poživini, uzame mu sramožljivost in vse lepe lastnosti. Ako imaš k temu nagnjenje, o kristjan! daj v začetku leta slovo tem pregreham in zasadi v vert svojega serca zmérnost in zraven tega pridno delavnost, da ti ne bo prišla skušnjava, druge ljudi nadlegovati ali jim celo še škodovati.

5. Peta cvetlica, ki si jo v novem letu vsadi v vert svojega serca, bodi gorečnost. Gorečnost izhaja iz besede goretí. Gorečnost hoče Jezua, ko govori: „Ogenj sem prinesel na zemljo in kaj hočem, kakor da naj gori!“ Na Perzijanskem ob mestu Baku se godí neka posebna prikazen: ob gorkih večerih vstajajo nekaki vnetljivi sopari, ki se razširjajo po poljih, travnikih, vertih, po hišah in celih vaséh. Ti sopari se vnamejo in misli bi, da vidiš žareče polja, žareče potoke, žareče drevesa in živali, vidi se kakor da bi namesto potokov tékel ogenj z gorá in hribov. To je lepa podoba gorečnosti. Gorečnost vse djanja razsvetljuje, vsem dobrim delom

lepo in prijazno podobo daje. Gorečnost za vse dobro bodi sklenjena z zvestobo v službi Božji. Ti dve lastnosti nezmerno povikšate lepoto in ceno čednost in dobrih del. Gorečnost in zvestoba — kako lepo se sveti molitev, obiskovanje Božje službe, djanja ljubezni do bližnjega itd. s tema lastnostima. Pomisliti je treba, da sedanje življenje, in v današnji namen posebno naslednje leto — to je čas setve za nebesa, ta čas tedaj moramo porabiti goreče v to, da Bogu služimo. Z gorečnostjo opraviti spoved, sv. Obhajilo — to je vse kaj družega, kakor pa le iz sile. Goreče se zatajevati, skušnjave premagovati, milošnjo dajati, nasprotniku odpustiti in dobro storiti — to je vse kaj družega, kakor pa le v mlačnosti to storiti. Tedaj cvetlica „goreča ljubezen“ do Boga in bližnjega bodi peta cvetka, ki si jo za novo leto v serce vsadimo.

Še veliko družih prelepih cvetic je, ki bi jih bilo priporočiti za novo leto, zlasti: živa vera, trdno upanje, goreča ljubezen. Milost Božja, ki se je prikazala ob novem letu, naj nam zbudi in pozivlja imenovane in vse druge čednosti. Potem bo naše serce zarés vert, poln prelepih cvetic, živi cvetličnik, ktere ga bo Gospod z veseljem obiskoval in kdaj v sveti raj, v nebeški vert prestavil za vselej.

Svetloba, luč.

(Konec.)

Potém ko je človeštvo skusilo strahote sedmoglavega zmaja, gospodovavca temnega sveta — „prikazala se je milost Boga Zveličarja našega vsem ljudem.“ (Tit. 2, 11.) Kakor se žareča in človeškemu očesu presilna svetloba solnčna ublažuje v krasnih in milih mavričnih barvah, takó je hotelo večno vse stvarujoče in vzdržujoče, človeškemu očesu nedosegljivo solnce — Bog, pokazati se nam v človeški naturi Kristusovi, in ta, „ko je svetloba časti in bitja njegovega, sedi ob desnici veličastva v visokosti.“ in vendar tudi med nami prebiva „poln milosti in resnice“. Kakor velikanška „kolonja“ (vrata) razdeluje mavrica obzor v dva dela, to in ono stran, tako se razdeluje vsa človeška zgodovina po prihodu Zveličarjevem v dobo pripravljanja pred njim, in v dobo dopolnjenja po njem. „Ko so se dnevi dopolnili“, je stopil osebno na svet, „da je očiščenje od greha opravil.“ (Hebr. 1, 3.) Noben človek ni še videl mavrice navpično nad seboj, in zato lepo omenja neki pisatelj: mavrica polna svetosti je tako postavljena, da živa duša ne more skoz tako, da bi jo verh glave blišati videla; le eden je, ki je pa sam kot solnce stal pod oblaki. Očaki in pravični so gledali pred seboj — a mi stojimo na nasprotni strani, v sredi pa med dobo vesoljnega potopa in prihodnje vesoljne sodbe čarovno bliši mavrica mirú in sprave nad goro Kalvarijo.“ (Veith. Die heil. Berge I. str. 51).

Mislimo si, ta mavrica — luč, odsev od večne luči — se vpira z enim krajem v betlehemsko štalico, z drugim pa na goro Kalvarijo. Med slovenskim ljudstvom je pravljica, da kdor bi z golimi koleno po tleh plazil do tistega kraja, kjer se mavrica vprè, bi dobil zlato jabelko, in vso srečo z njim. No, ni nam treba kolén goliti in ne po njih plaziti, pa lahko pridemo, bodisi h Kristusovim jaslicam, bodisi h križu njegovemu. A kako? To dovolj slišimo o svetih božičnih praznikih. V tem smislu si tudi smemo razlagati serbsko narodno pesem: „Božič, Božič bata Na oboja vrata. Nosi kitu zlata, Da pozlati vrata, I oboja podboja.“ (Vuk. I, 194.)

„Izročilo vzhodnje cerkve pravi, da se je sveti dan imenoval dan luči (dies luminarium) in se je praznoval

dolgo v dan sv. treh Kraljev (6. januarja), počenši od 4. stoletja pa z rimsko Cerkvijo vred 25. decembra. Tudi ajdje so v tej dobi leta obhajali rojstni dan solnca (natalis solis Mithrae invicti). Onih dvanajst od Rojstva do Razglašenja (6 jan.) so po svoji prazni veri imeli za veliko pomenljive in vreme vseh dvanajst prihodnjih mescev odločivne dneve. Bili so jim dnevi nebeške svetlobe, in marnjali so, da takrat vstajajo duše novih junakov za rešenje narodov. Judje so praznovali od 25. mesca kisleva do 1. dne mesca tebet-a teden posvečevanja. Bilo je namreč d. 25. devetega mesca l. 164. pred Kr., ko je Juda Makabejic po zmagi čez Sirijane posvetil altar v jeruzalemskem templju, ktereja je bil kralj Antijoh pred 8 leti razdejal. V templju so našli toliko olja, da bi za sveto svetilnico zadostovalo le za en dan, pa je čudnovato gorelo celih 8 dni. (I. Mak. 4, 59.) Zató se je od tistega časa praznik posvečenja templja obhajal osem dni zaporedoma. V teh dnevih so vžigali judje veliko luči po vseh hišah v mestu in po deželi, ter so prepevali psalme in hvalne pesmi.

Takó se je zgodilo po božji previdnosti in modrosti, da je rojena bila „Luč svetá“; vstanovitelj templja nove zaveze med veselimi aleluja-pesmi na nebu in na zemlji, v svetlobi nebeški in svetni, v praznik luči, v sveti noči, 25. kisleva (decembra), ko so judje obhajali obletnico posvečevanja templjevega in altarja. V bukvah modrosti je pisano (18, 14, 15.): „Ko je grobna tihota vse obdajala, ter noč bila v sredi svojega teka, je Tvoja vsemogočna Beseda prišla iz neba s kraljevega sedeža.“ (Sepp. Leben Jesu I. p. 79.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

V Gorici so prevzvišeni gosp. metropolit Alojzij 4. t. m. posvetili novega Poreškega škofa Monsignor dr. Jan. Flapa. Pričujoči so bili škofje ljubljanski, teržaški in kerški, milgg.: dr. Misija, Glavina in Feretić. Za to priliko nam je došel naslednji umetni sonet: Seiner bishöflichen Gnaden dem hochwürdigen Monsignor dr. Johann Bap. Flapp anlässlich Seiner Consecration zum Bischof von Parenzo-Pola am 4. Januar 1885, von einem seiner Lehrer hochachtungsvoll gewidmet.

Omnis arbor bona
fructus bonos facit.
(Matth. VII. 17.)

Ja, Bäumchen sieht die Schule, wie wir wissen.
Was Baum soll werden, weiss sich aus-zustellen:
Es streckt bei Zeiten sich in allen Fällen;
Und Frucht — der Gärtner mag nicht lange missen.

Dreitausend Bäumlein durfte ich begiessen;
Davon zweihundert nähren Christenseelen;
Der geistig-materiellen Labung Quellen —
Berufen war der Rest, uns zu erschliessen.

Doch Eines ist zum Baume aufgeschossen,
Der stattlich überraget die Genossen;
Man wird gespeist, gestärkt in seinem Schatten.

Der Baum bist Du, Johannes, — sei gepriesen!
Als Fruchtbaum hast Du Dich schon längst erwiesen:
Erquicke Christi Volk mit Wort und Thaten!

Razgled po svetu.

V začetku novega leta 1885. Hude in grozne reči so se jele goditi preteklo leto in v začetku sedanjega leta. Za Šenkovskimi in drugimi klanji ljudi so nastopili

siloviti polomi in aleparstva s premoženjem, s poštenjem in življenjem tu pa tam po svetu. Kar na stotisoče je kak veliki tat, alepar ali goljuf unesol. Pri tacih okolišinah škoda seže daleč na okrog in nekteri premožni so čez noč berači. K mnogim grozovitim pregreham se družijo nesreče, strahoviti potresi, zlasti na Španjskem. Na Španjskem divjajo grozni potresi zlasti v okrajinah Granadi in Malagi. Stolne cerkve v Granadi, Sevili in Giraldu so hudo poškodovane. Mesto Alhama je večidel razdjano, do 300 ljudi končanih; sploh je bilo že pred nekimi dnevi nad 1000, sedaj pa že nad 2000 ljudi mrtvih.

Od zadnjega dne preteklega leta imamo take-le novice:

Iz Madrida naznanjajo, da je potres razdjalo in razsul mesto Albuquerque in vsi vradniki so končani. V Torroxi so bili že prej potresi s strašnim podzemeljskim bobnenjem. V Alcanuclasu je zemlja pogoltnila cerkev od križa na zvoniku in veliko ljudi je konec storilo v zevajočem groznem prepadu.

Ako se oziramo na polome in morije poslednjih časov, se ne dá tajiti, da močno zadevajo obertne ljudi itd. Očitna je tukaj šiba božja. Prazniki se vedno manj spoštujejo, ob nedeljah zmeraj vidiš dosti prodajalnic odprtih, po pisarnah se dela dostikrat brez ozira na dan Gospodov; in v tacih, zlasti nekotiko višjih krogih, se za službo božjo, za sv. zakramente, za molitev premalo menijo, zaup stavijo le v svoje delo, svoj obert, trgovstvo, kramarstvo, rokodelci pogosto delajo po cele pol-dneve ob nedeljah. Mnogi imajo pri imenitnih in bogatih gospodih zaslužen denar, v ktereja bolj zaupajo, kakor pa v Boga. Kar pa se Bogu ukrade, to nima teka. Polom tréši v visoke kroge, nesreča pa zadene tudi mnoge nižjih. Ravno taki, ki menijo, da jim ne more spodleteti, neprevidoma in najglobokeje padejo! Sploh pa je velikrat ponavljeno prepričanje, da na svetu ne bode dobro, dokler bode namestnik Kristusov v sužnjosti, naj pravijo framasoni, kar jim drago.

Rim. (Sveti Oče na Sveti večer.) Predbožični večer kardinali papežu srečo vošijo in sv. Oče imajo potem po okolišinah svoj odgovor. Začeli so zdaj tako-le: Vsakoletno obhajanje rojstva Gospodovega vesoljno Cerkev napolnuje z velikim veseljem in tudi za nas je vzrok velike radosti. — Potem so naznanili, da jih je čestitanje kardinalov za to priliko zelo razveselilo. Bilo bi pa veselje še čistejše in živejše, ako bi časi ne bili tako žalostni za sv. Cerkev ter bi bilo njeno vladanje Njih Svetosti manj težavno. Nato pojasnujejo te težave in pravijo, da leto, ki se zdaj koncu bliža, je pokazalo, da papežu v njih lastnem mestu celo skazovanje keršanske ljubezni ni več prosto in dopušeno. Hotli so namreč sv. Oče blizu Vatikana (papeževega dvora) vstanoviti bolnišnico za take, ki za silno kolero zbolé; pa kako se je velik del javnega časništva temu ustavljal, in kake namene so podtikali, kako hudobno reč tolmačili, celo žugali, ter so papežu vso britkost nove laške vlade dajali občutiti, papeža kakor privatnega človeka, ki nima nič govoriti, v kot potiskali!

Še hujši grenkost, pravijo dalje, jim dela brezbožnost, s katero protestantje prosto in brez kazni smejo razširjati krivoverske nauke in napadati najvišji in najsvetejši resnice naše sv. vere, in to v samem Rimu, ki je središče sv. vere in kjer je sedež vesoljnega in nezmotljivega cerkvenega učiliša; ondi, kjer bi se čistost sv. vere najbolj vspešno morala braniti ter čast edine prave Cerkve neskajena se ohraniti. Naše serce je užaljeno, pravijo po besedi, ko vidimo, kako se pod brambo očitnih postáv tukaj drugoverski tempeljni množijo, in kako je v Rimu dopušeno žaliti najlepši in najdražji edinstvo Italijanov, edinstvo v veri, in to po nespametnem prizadevanji tistih, ki si prilastujejo brezbožno poslanje,

za Italijo vstanovljati novo cerkev zunaj edine Skale, ktero je Jezus Kristus dal za nerazrušljivo podlago svojemu nebeškemu poslopu. Dalje pravijo:

Pravičen vzrok imamo bati se še nadaljnjih in hudih žaljenj vere in cerkve. Zopet namreč se je v državnem zboru stavil predlog za ločenje zakona, postava, ki bi v več primirnejih dopustila zakonsko zvezo razdreti. To pa je naravnost nasproti zapovedi, ktero je Bog sam precej v začetku svetá človeku v serce vsadil: „Kar je Bog zvezal, tega človek ne smé razdirati.“ Taka postava (za razdiranje zakona) je nasprotna nauku Jezusa Kristusa, vesoljnega postavodajavca, nasprotna je vesoljnemu redu sv. Cerkve oziroma na zakon; postava, ki ženo onečastuje in zaničuje, ki izrejo in blagor otrók v nevarnost stavi, vezí domače občine pretresa in razrešuje, razpor trosi v družine in je vir pogina za očitno npravnost, državam pa začetek razpada. V resnici so v ledavnih časih tako grenke in žalostne skušnje doživeli, da so poganjavci za ločitev zakona bili prisiljeni nerazrešljivost zakona zopet postavno vterditi. Ako bi se pri vsem tem krivovercem in framasonom imelo vstreči, bi se katoliškim načelstvom tako silno protivna postava razglasila ravno iz Rima, od koder ima izhajati in se širiti edino čista luč razodete resnice in svetloba katoliškega življenja.

Sv. Oče nadaljujejo, kako bojo Bogu hvaležni, ako toliko nesrečo odverne od Italije; ne morajo pa zatreti prehude bridkosti v tem oziru, dokler terpi sedanji očitni stan, ki je nasproten veljavi in samostojnosti papeštva. Zraven tega pa rimskim najvišjim pastirjem vtesnuje prosto rabo njihove najvišje oblasti, kar se kaže o vsaki priliki, in teža tujega gospostva je vsak dan hujši.

Včlovečeni Sin Božji, pravijo slednjič, ki je še kakor Dete ubežal brezbožnim preganjavcem in je s svojo božjo močjo obnovil obličje zemlje, gotovo ne bo opustil svoji užaljeni Cerkvi na pomoč hiteti in stanje svojega nevrednega namestnika zboljšati. Naj pa katoličani vesoljnega sveta z neprejenljivo molitvijo in še bolj s čisto keršanskim življenjem pospešujejo Božje usmiljenje, da bolj naglo pride. Poslednjič so vsim vošivcem podelili apost. blagoslov.

Carigrad. Gerški list „Anatoli“ naznanja, kar smo že omenili, da je apost. nuncij v Carigradu obiskal novega ekumeniškega patrijarha Joahima. Le-ta je nuncija sprejel z vso priserčnostjo. Enak dogodek se dozda ni slišal v razkolu vzhodnje zgodovine. Joahim patrijarh je prijazen zedinjenju in je v tem pomenu odločil izdajati tudi glasilo. Razun tega je bil nedavno v Carigradu tudi shod za verske razmére na Jutrovem. Sošlo se je bilo več učenjakov obojne cerkve; bilo se je zbralo tudi dosta odličnih svetnjakov. Eden važnih predlogov je bil ta, da naj se opusti julijanski koledar in sprejme gregorijanski, ker julijanski je velik zadržek za unijo (zedinjenje). Pod tako izvrstnim papežem, kakor je Leon XIII, utegnemo res še kaj veselega doživeti na Jutrovem. Bog daj na prošnje ss. Cirila in Metoda.

Špansko se približuje sv. Očetu. Laška vlada si je veliko prizadevala, da bi ubranila, naj bi se ne razglasilo diplomatsko pogajanje med sv. Očetom in špansko vlado; a ministerstvo Canovas se ni zmenilo za to podpihovanje, ter je dovolilo, da se razglasi dopisavanje med obema. Španska vlada med drugim pravi: Neodvisnost papeževa je potrebna na korist vsemu svetu. Nasledek te prijaznosti je, da se porazumó v vseh vprašanjih, ki nastanejo med papežem in vlado. Tako so dognali obravnave zarad škofijske nadstolnice v Toledu in zarad osnove nove škofije v Madridu.

Tudi Portugalska se je porazumela s sv. Očetom. Odkar je na dnevnem redu vprašanje v Kongi, trudi se vlada za prijaznost s sv. Očetom, ker hoče v srednji

Afriki osnovati nadškofovo stolico. V ta namen je škof iz Angole tukaj. Kongregacija za ynanje zadeve in propaganda se resno pečate s to zadevo. Ker je konferenca v Berlinu izrekla, da so katoliški misijoni v Kongi pod mednarodnim vodstvom, nastalo bode v zahodnji Afriki novo središče za razširjanje katoliške cerkve. Tako tedaj katoliška cerkev od vseh strani prodira proti središču skrivnostnega dela sveta, srednji Afriki; od severja in juga, od vshoda in zahoda pomikujejo se oznanovavci sv. Križa v neznane in dosihdob nepristopne kraje; kedar omagajo, nastopijo drugi na njih mesto; ako jih z drugim ne moremo, podpirajmo jih vsaj z molitevmi.

Bratovske zadeve.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanja in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanje in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Brat, da bi žalostni stan svoje duše spoznal in po božjih zapovedih začel živeti. — Več oseb, da bi v ljubezni in strahu Božjem živeli med seboj. — Oseba v raznih britkostih. — Neka vdova se priserčno priporoča v ta namen, da bi v neki zadevi se na prošnjo Marije in svetnikov tako zgodilo, kakor je Bogu v čast, nji in otrokom v častni in večni blagor. — Za polajšanje življenja in za dušne in telesne potrebe se živo priporoča neka vdova.

Zahvala.

Oseba tukajšne fare bila je v hudih stiskah. Priporočevala se je goreče Mariji Devici, sv. Antonu in sv. Jožefu za pomoč ter obljubila uslišanje v „Zgodnji Danici“ razglasiti. Bila je uslišana in s tém objavlja zahvalo mogočnim priprošnikom.

Leskovec, 29. decembra 1884.

— s.

Priserčna zahvala naši lj. Gospej presvetega Serca za pomoč v moji bolezni po opravljeni devetdnevnici. Ob enem se tudi zahvaljujem sv. Antonu Padovanskemu za hitro pomoč v vratni bolezni za dečka. Priporočam se še nadalje v nju sveto varstvo.

V Ljubljani, 6. prosinca 1885.

A. B.

Bila sem v velikih skrbah in težavah v telesnih zadevah. Prosila sem presveto Serce Jezusovo, in našo prel. Gospó presv. Serca za srečni izid in pomoč. Prosila sem še tudi sv. Jožefa, sv. Antona Padv., sv. Frančiška Seraf. in sv. Deodata, za njih priprošnjo pri Bogu. Bila sem uslišana. Naznanjam toraj dolžno zahvalo, ter kličem: čast, hvala in zahvala bodi najpred presvetemu Sercu Jezusov. in naši lj. G. presv. Serca za zadobljeno milost in pomoč; zahvale pa tudi omenjenim svetnikom, ker sem na njih priprošnjo to uslišanje dosegla. —

Hvala sv. Deodatu in sv. Luciji, za pomoč po opravljeni devetdnevnici!

Teržič, 6. prosinca 1885.

M. M.

Koledar za prihodnji teden:

12. prosenca. S. Ernest. — 13. S. Gotfrid (Bogomir). — 14. S. Hilarij. — 15. S. Pavel p. — 16. S. Marcel. — 17. S. Anton p. — 18. Druga nedelja po razglasenji gospodovem. Presveto ime Jezusovo. (Celo osmino popolni odpustek pod navadnimi pogoji.)

Listek za raznoterosti.

Iz Ljubljane. Božičnico prav priserčno so bili novega leta večer napravili katoliški rokodelski pomočniki. Počastili so bili veselico tudi milostni gospod knez in škof dr. Jakop Misija. Vsi prostori so bili napolnjeni poslušavcev. Spredej ob desni je bilo velikanško božično drevo, ob levi jaslice, vmes igralni oder, s katerega se je razlegalo petje, deklamovanje, pa podučna šaloigra, ki jo je prav bistroumno zložil gosp. katehet A. Keržič, kateri je vodil tudi petje. Po prav primernem vvodnem govoru gosp. vodja Gnjezda so milgsp. knez in škof prav prijazno pozdravili mlade rokodelce, pohvalili verlo družbeno dvorano kot podobo betlehemske štalice, ter spregovorili lepe besede, kako se je rokodelcem zvesto držati vere, vesti, pa katerih zmót in razpotij se jim je varovati. Poslednjič so pričujočim podelili sv. blagoslov, in na to se je pričelo petje, deklamovanje itd. Milostni gosp. škof so do konca ostali, zadovoljnost razodevali nad predstavami in gredé na koncu iz sobane so pričujočim, ki so poklekovali, sv. blagoslov delili. Velik in vesel vtis je napravila do rokodelcev pričujočnost višega pastirja in zanesljivo se bode družba vsled tega veselo poživljala.

Kazalo pa se je tudi o tej priliki, kako je zadnji čas, da bi hvale vredna družba katoliških pomočnikov že enkrat dobila dostojno svoje lastno stanovanje, „katoliški rokodelski dom“, kateremu Bog nakloni pomočkov, da bi se skoro začel zidati, toliko hitreje, ker zemljiše že imajo in čisto brez „beca“ tudi niso, čeprav je kapitalček le mičkeno gorušično zernce, iz katerega naj izraste drevo, da ga bo vesela bela Ljubljana in sv. Jožef.

Iz Ljubljane. Milgsp. knez in škof so se v soboto odpeljali v Gorico k posvečevanju novega Poreškega škofa Mr. Flap-a. Vernili so se v ponedeljek in ss. 3 Kraljem dan so imeli veliko mašo v Šenklažu, pri kateri je bila cerkev napolnjena.

Profesor Brežovar. Rztrosili so bili nekteri ostudno laž, je imenovani gosp. profesor na Ruskem odpadel od katoliške vere in prestopil v razkolstvo. Brat njegov Ivan v „Slovincu“ naznanja pismo od g. Brežovarjevega katol. duhovnega pastirja, ktero pravi, da vse to, kar so malopridni in sovražni ljudje rztrosili, je lažljivo in izmišljeno.

V Freiwaldavu so našli urarja Kaubo-ta umorjenega v njegovi prodajalci, štacuno pa oropano.

Iz Želimske fare: „Podpisani farni oskerbnik voši vsim dobrotnikom, ki so za zidanje nove Želimske cerkve kaj darovali, veselo — srečno novo leto, vsim drugim pa tudi, da bi še oni v novem letu kaj malega darovali za silo potrebno — revno novo cerkev, ter da bomo mogli zidanje nove cerkve, ktero smo v jeseni pričeli, v spomlad nadaljevali.“

Želimlje, 31. decembta 1884. *Jurij Dernovšek,*
farni oskerbnik.

Za novo leto. Pobožnivzdih, latinska maša za sopran, alt, tenor in bas z dodanim spremljevanjem na orgljah, vglasbil † Avg. Armin Leban, bivši c. kr. učitelj na vadbici v Gorici, na svitlo dal njegov brat Janko, izdavatelj Avg. Arm. - Lebanovih glasbotvorov. Delo, kakor pravi vvod, je pregledalo in pohvalilo več strokovnjakov. Dobiva se pri g. Janko Leban-u v Lokvi (Corgnale, via Divača, na Primorskem), cena 1 gl.

Duhovni pastir. Te po obliki in vsebini prav prijazne knjižice so nastopile z novoletnim zvezkom drugi letnik. Kdor primérja to delo z enacimi prizadevanji naših slovanskih bratov ali pa družih narodov, se bo prepričal, da je vredovanje v dobrih rokah, ko bi mu

tudi sicer obče priznana pisateljska spretnost gospoda Keržica ne bila znana. Bodimo veseli tega koristnega početja in podpira naj ga vsak po svoji zmožnosti.

V katolški bukvarni:

Joseph Schneider: *Carminum libri octo.* Tergesti 1878. Te klasiške latinske poezije, velika knjiga s 468 stranmi, se dobivajo po zelo znižani ceni. Prihodek je odločen za dobroten namen. Cena 75 kr.

Betrachtungen für Priester, von P. Chaignon, S. J. II, Bd. Tretji dobro oglašeni natis, od učenega profesorja dr. J. Blat. Mitterrctzner-ja, v Briksiji 1884. Znano vsestranko koristno delo. Cena 1 gld. 20 kr.

Die Versuchungen und ihre Gegenmittel, v. Fried. Hense, dr. d. Theol. 1884. Velika knjiga, 704 strani z obilno, lahko umljivo in koristno tvarino. C. 3 gl.

Propaedeutica philosophica theologica, auct. Fr. Egger, prof. et can. Brixinensi, 1882. Knjiga velika za učene, 700 strani. Ozir se jemlje tudi na nove zisteme, n. pr. v obravnavi: *De origine generis humani.* C. 4 gl.

Das Kind vor dem Tabernakel 1885. Majčkena knjižca za male. Cena 18 kr.

Libretto da Messa per i devoti Fanciulli, knjižica z ličnimi podobami 1884. Cena 48 kr.

Das Gemüth und das Gefühlsvermögen der neueren Psychologie v. Jos. Jungmann, drugi zboljšani natis 1885. Cena 1 gld. 92 kr.

Dva križeva pota, že izdelana, se dobita po nizki ceni v podobarnici v rožnih ulicah št. 21. Gorko pripočeno.

V katoliškem društvu je poslednjo sredo gospod prof. J. Marn pojasnoval evangeljsko priliko „Ljulika med pšenico“. Od nekdanj so ljudje ugibali, od kod je hudo na svetu, nebeški Učenik pa je to lepo pojasnil, rekoč: „Hudoben človek je to storil.“ Pomenljive in resne pa so besede: „Pustite oboje skupaj rasti do časa žetve.“

Za dobrotnike dijaške kuhinje bode prihodnjo sredo (14. tega mesca) ob 7¼ sv. maša pri altari Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca. Zadevni šolci morajo priti k sv. maši in moliti za spolnitev najpriserčniših želj naših blagoselčnih dobrotnikov.

Iz dijaške kuhinje. Prestali smo dva huda mesca: listopad in grudn. Pervi je bil najhujši, ker je bilo treba marsikterim zraven družih potreb še k šolnini pomagati, samo za 3 Bošnjake je šlo 30 gld. za šolnino, za družih 111 pa v vsem skupaj nekaj čez 200 gld. — Gruden je za 108 mladenčev uzel 171 gld. Razložek je tudi zato, ker so o Božiču večinoma vsi šli na počitnice. Hvala Bogu in preblagim dobrotnikom, da nismo še šli na boben. Kaj pa zdaj?... Še plavamo, pa malo strah je financministra, ko bi prišli škontrirat. Če bi bilo le prehudo, prosili bomo za „moratorium“ [do konca prosenca. Menda ne pride med tem kak velik „wechsel“, in dalo se bo kaj „prišpekulirati“, ako Bog dā in dobri prijatelji.

(Prelepa slavnost) se je veršila danes zjutraj v tukajšni nunski cerkvi. Preoblečena je bila N. Bahovec, hči tukajšnega trgovca, ter dobila samostansko ime S. Matilda. Slovesno samostansko obljubo so naredile: S. Kristina Pezdirec in S. Josipina Bambošek, ter lejiki: S. Cirila Grošelj in S. Roza Špelak. — Taka svečanost je že sama ob sebi lepa in ginljiva, ktera mlademu in staremu solzico v oči privabi, ako ima le še kaj čutila za lepoto keršanske popolnosti, h kateri nas sv. cerkev tukaj vabi in napeljuje, in se za nezmerno plačilo, ktero tamkaj čaka vsih, kateri so se v tej solzni dolini prizadevali za brezmadežno življenje po izgledu našega Gospoda Je-

zusa Kristusa. — To svečanost pa so še močno povzdignili naš premil. gosp. knezoškof Jakob, ki so v prelepem govoru, naslanjaje se na veličastno dogodbo, katero smo predvčerajšnjim praznovali, čestitali tem sestram k njihovi odločbi. Tudi nje je zvezda pripeljala k Jezusu in sicer bliže kakor druge verne. Vsi moramo Bogu darovati zlato dobrega namena; Jezus je samega sebe daroval, na križu najtežavnije sam prestal, — pri nas je z malim zadovoljen, ako mu le vsakdanja opravila darujemo, kolikanj bolj ljuba mu bo daritev teh sester, ki se mu popolnem darujejo! Kadilo pomeni molitev; ko bi ljudje spoznali kakšen zaklad je molitev, bi drugače zvesto jo opravljali; pa koliko jih je, ki še kratkih vsakdanjih molitvic ne opravijo, kako srečne so pač te device, ki so se odločile za življenje, kjer se toliko časa v pobožno molitev obrača! Mira pa nas naj opomni zatajevanja; vsa modrost našega življenja je povedana prav ob kratkem v Jezusovih besedah: „Kdor hoče priti za menoj, naj zataji samega sebe, naj vzame svoj križ na rame in naj hodi za menoj! V vsakem stanu so križi; britko je bilo za sv. tri Kralje, ko jim je zvezda zginila, pa koliko veselje ko so jo zopet ugleдали „Vidimus stellam ejus“ veselo pripovedujejo: če tudi tem sestram kdaj zatemni zvezda — kajti sveto živeti ni lahko — naj zaupajo v Jezusa, zopet jim bo posvetila; naj pomislijo, da že navadne kristjane čaka nepopisljivo veselje v nebesih, kaj še le one, ki se mu darujejo v keršanski popolnosti!

Dobrotni darovi.

Za študentsko kuhinjo: Neka dobrotnica 50. kr. — Neimenovana 1 gld. — Neimenovana 2 gld. — Čast. gosp. kapl. Ant. Verbajš 2 gld. — Čast. gosp. župnik Fr. Rihar 7 gld. — G. Kokalj 4 gld. — Čast. gosp. Fr. Boncelj 3 gld. — Čast. gosp. župnik Bl. Petrič 3 gld. — 15 gld. z Dolenjskega pod napisom: „Vivat, crescat et floreat štud. kuhinja pod vodstvom tako i... financministra!“ — B. B. 5 gld. (za Bošnjake). — Gosp. Aloj. Vodopivec 1 gld. 50 kr.

Za azijske misijone: Iz zapuščine † Jozefe Žargarjeve iz Reteč, 29 gld. 50 kr.

Za najpotrebnejše misijone: Fara sv. Helene, po preč. g. žup., 10 gld. 75 kr.

Za napravo zvonov pri cerkvi Jezusovega presv. Serca: Mih. Lazar, prof., 5 gld. — Franciška Šelko, zaseb., 3 gld. — Sim. Kosmač, duh., 5 gld. — Dam. Pavlič, v Zagorji, 5 gld. — Gosp. Dolinar, v Terstu, 5 gld. — Cecil. Bergant, v Kamniku, 5 gld. — Hel. Faynec, zaseb., 10 gld. — M. G., 5 gld. — A. G., 5 gld. — F. G., 5 gld. — Iv. Vilhar, posest., 5 gld. — Mar. Hribljan, posest., 5 gld. — Dr. Jos. Murčič, mašnik, 3 gld. — Ana bar. Lazarini 5 gld. — Evelina bar. Lazarini 5 gld. — Filomena bar. Lazarini 5 gld. — Jan. Zdražba, kapl., 3 gld. — Fr. Tavčar, duh., 3 gld. — Mar. Podrekar, posest., 10 gld. — J. K., 5 gld. — Mih. Tavčar, žup., 5 gld. — Ant. Šmidovnik, kapl., 5 gld. — Ant. Stenovec, žup., 3 gld. — Fr. Stupica, žup., 1 gld. 50 kr. — Fr. Goli, tergovec, 5 gld. — Marija Milar, zaseb., 2 gld. — Jan. Čibašek, žup., 1 gld. — M. Z., 2 gld. — Fr. Kadunec, admin., 5 gld. — Jan. Molj, kapl., 5 gld. — Alojz Košir, žup., 5 gld. — D. P. 25 gld. — Jan. Šuller, žup., 5 gld. — Alojzija Lipert, zaseb., 5 gld. — Lov. Oblak, kapl., 3 gld. — Frid. pl. Premierstein, kan., 5 gld. — Marija Jaklič, dekla, 5 gld. — Neimenovana 10 gld. — Picelnovi 2 gld. — Urš. Černivec, 1 gld. — Fr. Jeltnikar, 50 kr. — Mer.

Godec, 10 kr. — Matijetovka, 50 kr. — Marija Godec, 10 kr. — Mar. Koprivnikar, 1 gld. — Bolte 2 gld. 20 kr. — Fr. Gorišek, 1 gld. — Fr. Jakopič, kupč., 5 gld. — Jan. Gerčar, duh. pom., 4 gld. — Müngensdorfer, Visitor, 150 gld. — Pav. Kramar, 5 gld. — H. M. 4 gld. 50 kr. — M. T. 4 gld. 50 kr. — A. E. 50 kr. — J. E. 50 kr. — Dr. Jan. Svetina, prof., 5 gld. — Ant. Jamnik, žup., 5 gld. — Gašp. Ješterle, 5 gld. — Farani iz Sore, 13 gld. — Sebast. Meško, 7 gld. — Lov. Oblak, kapl., 3 gld. — Mih. Barbo, kapl., 5 gld. — Jan. Porenta, dek., 5 gld. — Jan. Dolžan, žup., 5 gld. — Jan. Čibašek, žup., 1 gld. — Fani Dimnik, zaseb., 5 gld. — Jera Juvan, hiš. posest., 5 gld. — Jos. Juvan, hiš. posest., 5 gld. — Neimenovan 1 gld. — Ana Korošič, 1 gld. — Neimenovana, 5 gld. — Neimenovana, 5 gld. — Jož. Klemenčič, prof., 10 gld. — Uršula Eschay, 5 gld. — Jos. Porubski, kapl., 2 gld. — Jan. Smrekar, 3 gld. 17 kr. — Ana Rankel 1 gld. — Rud. Vogel, tergovec, 1 gld. — Neimenovani, 1 gld. 36 kr. — Vikt. Lampe, 50 kr. — Jos. Pihler, 1 gld. 3 kr. — Ana Rejšany, 5 gld. — Neimenovana, 3 gld. — Dr. Pavkar, kan., 10 gld. — Apolon. Vehovec, hišna, 5 gld. — Leopoldina Sturm, prednica, 5 gld. — Daniel Terček, prošt, 5 gld. — Misjonarji sv. Vinc. Pavljana v Wälmingu, 5 gld. — Karmelitarce v Pragi 1 gld. — Uršulinke v Celovcu 2 gld. — Uršulinke v Tešnu 2 gld. — Ant. Aljančič, kan., 5 gld. — Marija Aljančič, 2 gld. — Gottlieb, prednica v Pragi, 3 gld. — Sig. Gradišek, benediktinec, 5 gld. — Jos. Zupan, prošt, 10 gld. — Tine Herman, hiš. posest., 5 gld. — Helena Herman, hiš. posest., 5 gld. — Adolf Graf Ledebür, 5 gld. — Terezija Kastelic, gostija, 5 gld. — Ant. Burjan, mizar, 5 gld. — Petr. Horner, prednica, Rozalija Sacherer v Linzu, 1 gld. — Usmiljenke v Kromerizu, 1 gld. — Nik. Križaj, žup., 5 gld. — Vstav Mühlhausen, 1 gld. — Henrik Verk, kapl., 1 gld. — M. F., 5 gld. — Usmiljenke v Hallu, 1 gld. — Jan. Demšar, žup., 2 gld. — Uršulinke v Gorici, 2 gld. — Jos. Jaroš, misjonar, 1 gld. — Uršulinke v Kutnigori, 5 gld. — Usmiljenke v Pacloviču, 1 gld. — Fr. Dolinar, žup., 5 gld. — Neimenovana, 1 gld. — Franciška Rabič, zaseb., 5 gld. — Margareta Glavič, 5 gld. — Neža Škodlar, 3 gld. — Franciška Verhovnik, 3 gld. — Ana Jank, 5 gld. — Neimenovana, 1 gld. — Nikolaj Križaj, žup., 5 gld. — Matej Frelich, žup., 5 gld.

(Drugi dar. prih.)

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Zd: Zarad št. odpravnitvu naznanjeno. — G. V—a v Bil.: Sporočili založništvo. — G. Dol. v L.: Bode se vse opravilo. Hvala in „ad multos annos!“ — G. B. v Dražg.: Interpelacija se je stavila zaupno z uspehom. Lepa hvala in pozdrav! — G. V—č: Vaestransko: „Deus retribuat!“ Vaše želje se bodo po zmoglosti spolnile ter se nekoliko primaknilo. — G. J. Lilek v Wolfsegg: Dobite skoro, ako še nimate. Lepa hvala! — G. l—lj v Por.: Bilo je odveč, ker gre gratis. Prosim o priliki naznaniti, kam s poslanim? Serčno pozdravljeni! — G. Kr. v Ž—b. Prejeli in oddali bratov. vodstvu. — G. Al. v Šm—i: Mislamo, da je naročnina in oddali založ. Pozdrav! — G. Kr. na Tr.: Naročn. prejeli in oddali. Da ste mi zdravi! — G. —h—: Lepa hvala; vse je šlo gladko. De se „oné malo kisle derži“, to nič ne dé; bo že sonce posijalo. — Založništvo oddali poslano naročnino za Dan. za naslednje gg.: Jur Lap... Kreda. — G. Fr. Cv. v Pres. — Val. Alj. v Šm. — Jan. V. v Št. Jern. — Mih. Gog. v St. Osl. — Al. Bobek v R. — M. Bened. v Buk.